

ĐẨY MẠNH CÔNG TÁC GIÁO DỤC CHÍNH TRỊ, TƯ TƯỞNG CỦA ĐOÀN THANH NIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC CẦN THƠ NHẪM CHỐNG ÂM MƯU “DIỄN BIẾN HÒA BÌNH” CỦA CÁC THỂ LỰC THÙ ĐỊCH

PHAN THỊ PHƯƠNG ANH (*)

NGUYỄN TOÀN THIÊN (**)

Tóm tắt: Bài viết phân tích thực trạng công tác giáo dục chính trị, tư tưởng của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh Trường Đại học Cần Thơ trong công tác phòng, chống âm mưu “diễn biến hòa bình” của các thế lực thù địch; từ đó đưa ra một số giải pháp góp phần giáo dục, rèn luyện sinh viên có bản lĩnh chính trị vững vàng, cảnh giác và tích cực đấu tranh chống lại âm mưu “diễn biến hòa bình” trong thời gian tới.

Từ khóa: Giáo dục chính trị, tư tưởng; “diễn biến hòa bình”; Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh; Trường Đại học Cần Thơ.

Abstract: The article analyzes the current situation of political and ideological education conducted by the Ho Chi Minh Communist Youth Union at Can Tho University in preventing and combating the “peaceful evolution” schemes of hostile forces. Based on this analysis, it proposes a number of solutions to help educate and train students to develop a firm political stance, maintain vigilance and actively engage in countering such schemes in the future.

Keywords: Political and ideological education; “peaceful evolution”; Ho Chi Minh Communist Youth Union; Can Tho University.

Ngày nhận bài: 15/7/2025

Ngày biên tập: 12/9/2025

Ngày duyệt đăng: 19/9/2025

1. Thực trạng công tác giáo dục chính trị, tư tưởng của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh Trường Đại học Cần Thơ

Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh (Đoàn TNCS Hồ Chí Minh) Trường Đại học Cần Thơ hiện có trên 36.087 người⁽¹⁾. Thời gian qua, công tác giáo dục về chính trị, tư tưởng cho đoàn viên thanh niên nhằm chống âm mưu “diễn biến hòa bình” của các thế lực thù địch trên lĩnh vực chính trị, tư tưởng do Đoàn TNCS Hồ Chí Minh Trường Đại học Cần Thơ thực hiện đã đạt được nhiều kết quả tích cực như: Thứ nhất, “Đa số đoàn viên thanh niên giữ vững được bản lĩnh chính trị, lập trường tư tưởng vững vàng”⁽²⁾, có kiến thức, niềm tin, sự kiên định với chủ nghĩa Mác -

Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối đổi mới của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước; Thứ hai, giáo dục đạo đức, lối sống, lý tưởng cách mạng cho đoàn viên thanh niên, qua đó mang lại kết quả tích cực trong nhận thức, tư tưởng và hành động của đoàn viên thanh niên; Thứ ba, giáo dục, rèn luyện bản lĩnh, sự nhạy bén chính trị và khắc phục các biểu hiện mơ hồ về chính trị cho đoàn viên thanh niên ở nhiều mảng công tác có liên quan, qua đó có thể nhận diện, cảnh giác và tích cực đấu tranh phản bác các luận điệu xuyên tạc, thông tin xấu độc, sai sự thật...

Tuy nhiên, trong quá trình hoạt động, Đoàn TNCS Hồ Chí Minh Trường Đại học Cần Thơ cũng còn một số tồn tại, như các hoạt động có liên quan tại một số đơn vị trực thuộc còn chậm đổi mới về nội dung, hình thức

(*) TS; (**) Trường Đại học Cần Thơ

tổ chức, chưa bắt kịp xu hướng, thị hiếu của giới trẻ, dẫn đến thiếu sức hút; công tác nắm bắt tư tưởng của đoàn viên thanh niên còn có mặt chưa hiệu quả; chất lượng chuyên môn, năng lực của đội ngũ cán bộ Đoàn tại một số đơn vị còn hạn chế; công tác ứng dụng công nghệ thông tin hiện đại như internet, mạng xã hội... chưa được chú trọng, phát huy đúng mức.

2. Một số giải pháp đẩy mạnh công tác giáo dục chính trị, tư tưởng của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh Trường Đại học Cần Thơ trong việc phòng, chống âm mưu “diễn biến hòa bình” của các thế lực thù địch

2.1. Đổi mới nội dung, hình thức tổ chức các hoạt động

Về đổi mới nội dung: chú trọng bám sát tình hình, diễn biến phát triển kinh tế - xã hội của đất nước, có tính cập nhật cao và tạo sức hút đối với đoàn viên thanh niên. Trong giai đoạn hiện nay, đại bộ phận đoàn viên thanh niên có sự quan tâm, theo dõi thường xuyên với các diễn biến nổi bật của tình hình trong nước và quốc tế, có nguyện vọng được diễn giải, tư vấn, được tạo điều kiện bày tỏ quan điểm, ý kiến cá nhân có liên quan đến các vấn đề này: “Bên cạnh các chương trình văn hóa, giải trí, thể thao, thanh niên hiện nay đang có sự quan tâm nhất định đến tình hình kinh tế, chính trị, xã hội trong nước và quốc tế”⁽³⁾.

Khi được hỏi “Theo bạn, hiện nay đoàn viên thanh niên có xu hướng thích tham gia các hoạt động giáo dục chính trị, tư tưởng nhằm chống “diễn biến hòa bình” được tổ chức theo nội dung, hình thức như thế nào?” thì có đến 258/396 (tỷ lệ 65,2%) đoàn viên thanh niên tham gia khảo sát cho rằng, cần phải “Bám sát theo tình hình kinh tế, chính trị, xã hội của đất nước”⁽⁴⁾. Điều này khẳng định nhu cầu, nguyện vọng của đoàn viên thanh niên trên thực tế cũng thống nhất với việc thực hiện giải pháp này. Do đó, cần thiết phải chú trọng cập nhật, bám sát theo những vấn đề kinh tế, chính trị, xã hội nổi bật của đất nước để xây dựng nội dung, hình thức tổ chức các hoạt động giáo dục chính trị tư tưởng cụ thể, góp phần phản bác một cách nhanh chóng và có hiệu quả đối với các luận điệu xuyên tạc, chống phá từ chiến lược “diễn biến hòa bình” của các thế lực thù địch nhằm vào những diễn biến của tình hình kinh tế, chính trị, xã hội ở nước ta.

Về đổi mới hình thức tổ chức: cần tăng cường các hoạt động được tổ chức theo hình thức trực tuyến nhằm tạo điều kiện thu hút sự tham gia của lượng lớn đoàn viên thanh niên. Đoàn viên thanh niên hiện nay có xu hướng ưu tiên các hoạt động trực tuyến hơn các hoạt động trực tiếp, vì những ưu điểm như tiết kiệm, thuận lợi và chủ động trong việc tham gia. Dự đoán diễn biến tình hình thanh niên Việt Nam đến năm 2027, tầm nhìn đến năm 2045, Đoàn TNCS Hồ Chí Minh đã nhận định “với sự phát triển nhanh chóng, mạnh mẽ của khoa học, công nghệ; năng lực hội nhập, kỹ năng xã hội được nâng lên; thanh niên sẽ có xu hướng tự học, tiếp cận thông tin số, giải trí và sáng tạo trên nền tảng số”⁽⁵⁾.

Kết quả điều tra cho thấy, sinh viên Trường Đại học Cần Thơ khi được hỏi “Theo bạn, hiện nay đoàn viên thanh niên có xu hướng thích tham gia các hoạt động giáo dục chính trị, tư tưởng nhằm chống “diễn biến hòa bình” được tổ chức theo nội dung, hình thức như thế nào?”, thì có đến 238/396 (tỷ lệ 60,1%) đoàn viên thanh niên đưa ra câu trả lời “Được tổ chức bằng hình thức trực tuyến, qua internet, mạng xã hội”. Kết quả đó cho thấy, đa số đoàn viên thanh niên hiện nay thật sự quan tâm, có nhu cầu, nguyện vọng tham gia nhiều hơn các hoạt động được tổ chức bằng hình thức trực tuyến trong các nội dung công tác có liên quan.

2.2. Tăng cường thực hiện có hiệu quả công tác nắm bắt, định hướng tư tưởng cho toàn thể đoàn viên thanh niên

Thứ nhất, tập trung nâng cao nhận thức đội ngũ cán bộ Đoàn các cấp, nhất là cấp cơ sở về tầm quan trọng của công tác nắm bắt, định hướng tư tưởng và giáo dục chính trị, tư tưởng cho toàn thể đoàn viên thanh niên. “Đội ngũ cán bộ Đoàn các cấp, nhất là cấp cơ sở là chủ thể trong việc thực hiện công tác tư tưởng nói chung của Đoàn đối với đoàn viên thanh niên. Đồng thời phải nhận thức được “công tác tư tưởng” là “linh hồn” của mọi công tác, không chỉ nhằm thực hiện những nhiệm vụ cụ thể, cấp bách trước mắt, mà còn cả những nhiệm vụ lâu dài”⁽⁶⁾.

Chú trọng tổ chức các lớp tập huấn, bồi dưỡng kiến thức, nghiệp vụ của Đoàn, với các chuyên đề riêng biệt, chuyên sâu về kiến thức, kinh nghiệm, kỹ năng làm công tác nắm bắt,

định hướng tình hình tư tưởng cho đội ngũ cán bộ Đoàn, từ đó trang bị cho đội ngũ cán bộ Đoàn các cấp, nhất là cấp cơ sở những công cụ, phương tiện quan trọng, hiệu quả để làm tốt công tác nắm bắt và định hướng tình hình tư tưởng cho đoàn viên thanh niên.

Thứ hai, đảm bảo tính rộng khắp, không để tồn tại “vùng trũng” về tư tưởng chính trị trong đoàn viên thanh niên. Điều này có nghĩa là không bỏ sót bất kỳ cá nhân nào hay bất kỳ tâm tư, nguyện vọng nào của đoàn viên thanh niên có liên quan đến vấn đề nhận thức, tư tưởng về mọi thông tin, mọi sự kiện, diễn biến của tình hình chính trị - xã hội trong nước và quốc tế, của địa phương và trong nội bộ đơn vị, nhất là trong bối cảnh các thế lực thù địch thông qua âm mưu “diễn biến hòa bình” đã và đang ngày càng tung ra nhiều thủ đoạn tinh vi, xảo quyệt nhằm tấn công vào nhận thức, tư tưởng của đoàn viên thanh niên. Thông qua đó, Đoàn trường sẽ kịp thời có những bước định hướng, giáo dục, củng cố nhận thức cho những đối tượng đang có biểu hiện lệch lạc trong nhận thức, tư tưởng, góp phần giữ vững tình hình tư tưởng của hầu hết đoàn viên thanh niên trong toàn đơn vị.

2.3. Tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin

Thứ nhất, tăng cường nghiên cứu xây dựng và đa dạng hóa các ấn phẩm giáo dục chính trị, tư tưởng nhằm chống âm mưu “diễn biến hòa bình” của các thế lực thù địch trên môi trường internet, mạng xã hội. Theo Bộ Khoa học và Công nghệ: “Tính đến tháng 1/2024, Việt Nam có 78,44 triệu người dùng internet, tương đương 79,1% dân số, với thời gian sử dụng trung bình gần 7 giờ mỗi ngày”. Trong khi đó, tính đến 30/6/2024, mạng Zalo có 76,5 triệu người dùng thường xuyên..., mạng Facebook có 72 triệu người dùng, YouTube có 63 triệu người dùng và TikTok có 67 triệu người dùng⁽⁷⁾. Những con số trên là minh chứng rằng, môi trường internet, mạng xã hội ngày nay đang thu hút một số lượng người dùng rất lớn và nếu tận dụng tốt “mặt trận” này, công tác giáo dục chính trị, tư tưởng của Đoàn TNCS Hồ Chí Minh Trường Đại học Cần Thơ nhằm chống âm mưu “diễn biến hòa bình” của các thế lực thù địch sẽ tiếp cận được với đông đảo đoàn viên thanh niên.

Việc nghiên cứu xây dựng và đa dạng hóa các nội dung, ấn phẩm thuộc công tác giáo dục chính trị, tư tưởng của Đoàn TNCS Hồ Chí Minh Trường Đại học Cần Thơ cần quan tâm một số vấn đề như: *Một là*, tăng cường hơn nữa tần suất xuất hiện của các nội dung, ấn phẩm thuộc lĩnh vực này trên môi trường internet, mạng xã hội... nhằm không ngừng lan tỏa rộng rãi những thông tin tích cực, đẩy lùi các thông tin tiêu cực, phản động; *Hai là*, việc xây dựng, thiết kế các nội dung này phải chú trọng bắt kịp xu hướng, thị hiếu của giới trẻ, từ đó đảm bảo thu hút được nhiều sự quan tâm, tìm hiểu của đoàn viên thanh niên; *Ba là*, linh hoạt trong lựa chọn hình thức của các ấn phẩm này, theo hướng phát huy đúng điểm mạnh của các dạng ấn phẩm, từ bài viết, hình ảnh, infographic cho đến âm thanh, video, clip ngắn... sao cho phù hợp với thời điểm cũng như đối tượng hướng đến, từ đó tối đa hóa hiệu quả giáo dục về chính trị, tư tưởng của các ấn phẩm này.

Thứ hai, chú trọng nắm bắt, phản bác các thông tin xuyên tạc, sai trái, phản động đang được các thế lực thù địch đẩy mạnh tuyên truyền trên “mặt trận” này.

Thực trạng các thế lực thù địch lợi dụng mạng xã hội đưa ra những thông tin sai lệch nhằm chống phá Đảng và Nhà nước, đòi hỏi công tác ứng dụng công nghệ thông tin hiện đại, internet, mạng xã hội nhằm thực hiện nhiệm vụ giáo dục chính trị, tư tưởng của Đoàn TNCS Hồ Chí Minh Trường Đại học Cần Thơ chống âm mưu “diễn biến hòa bình” của các thế lực thù địch, không thể tách rời việc thường xuyên, tích cực đấu tranh phản bác, phê phán các luận điệu xuyên tạc, sai trái thù địch trên không gian mạng. Cụ thể như: *Một là*, việc thực hiện công tác này phải có tính cập nhật, các đơn vị phụ trách cần chủ động phát hiện các nội dung phản động, xuyên tạc đang xuất hiện và sớm xây dựng các kế hoạch, nội dung phản bác, đấu tranh chống lại các luận điệu đó, kịp thời trấn an, định hướng về tư tưởng cho đoàn viên thanh niên; *Hai là*, nghiên cứu xây dựng các đội hình cộng tác viên làm công tác nắm bắt, phản bác các thông tin xuyên tạc, sai trái, thù địch trên không gian mạng, nhất là những thông tin tác động trực tiếp trong nội bộ đơn vị. Đội ngũ này, sẽ trở thành cánh tay nối dài, là sợi dây liên kết, gắn bó chặt chẽ giữa tổ chức

Đoàn với các thành viên, giúp tổ chức Đoàn kịp thời phát hiện và đấu tranh chống lại các thông tin xuyên tạc, phản động, chống phá nhằm vào thanh niên; *Ba là*, phải đi trước một bước trong công tác đấu tranh phản bác các thông tin xuyên tạc, sai trái, thù địch trên không gian mạng thông qua việc chủ động, thường xuyên xây dựng các nội dung giáo dục chính trị, tư tưởng trên không gian mạng theo sát những sự kiện chính trị - xã hội nổi bật, các dịp lễ kỷ niệm lớn... của đất nước để giáo dục, củng cố nhận thức, niềm tin cho đoàn viên thanh niên, hình thành “lá chắn” tư tưởng cho đoàn viên thanh niên trước khi phải tiếp xúc với các luận điệu xuyên tạc, sai trái, thù địch.

Thứ ba, tăng cường khai thác các nền tảng video ngắn (short video) để tuyên truyền, giáo dục các nội dung thuộc công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cho đoàn viên thanh niên. Hiện nay, các nền tảng video có thời lượng ngắn, nội dung súc tích, trực tiếp, đang được người dùng mạng cũng như giới trẻ rất ưa chuộng. Nền tảng video ngắn đã trở thành một phần quan trọng của cuộc sống. Các video trên các ứng dụng như TikTok, Instagram Reels, YouTube Shorts, Triller, Snapchat... lan truyền rất nhanh chóng và so với các nền tảng truyền thông xã hội khác, nền tảng video ngắn này thu hút người dùng bằng nội dung ngắn gọn, giải trí và dễ tiếp cận⁽⁸⁾.

Trước xu thế trên, đòi hỏi việc ứng dụng công nghệ thông tin hiện đại, internet, mạng xã hội để thực hiện công tác giáo dục chính trị, tư tưởng phải chú trọng khai thác tốt các nền tảng video ngắn để truyền đạt, lan tỏa các nội dung có liên quan đến đông đảo đoàn viên thanh niên nhà trường. Việc khai thác các nền tảng video ngắn để thực hiện công tác giáo dục chính trị, tư tưởng nhằm chống âm mưu “diễn biến hòa bình” có thể xem xét lựa chọn một số nội dung như: các thông tin cơ bản về cuộc đời, sự nghiệp của các vị lãnh tụ cách mạng, nhà kinh điển của chủ nghĩa, các nhân vật lịch sử; thông tin nhanh về ý nghĩa tích cực của các sự kiện chính trị - xã hội nổi bật của đất nước; thông tin về các sự kiện lịch sử, ngày kỷ niệm, ngày lễ lớn của đất nước... nhằm thu hút tối đa sự quan tâm của đoàn viên thanh niên, đồng thời giáo dục, củng cố nhiều mặt kiến thức cho đoàn viên thanh niên, xây dựng

bản lĩnh chính trị, lập trường tư tưởng vững vàng cho đoàn viên thanh niên trước các âm mưu, thủ đoạn xuyên tạc, lôi kéo, kích động, chống phá từ chiến lược “diễn biến hòa bình” của các thế lực thù địch./.

Ghi chú:

(1) Trường Đại học Cần Thơ (2024), *Số liệu thống kê quý IV/2024, Website Trường Đại học Cần Thơ*, <https://dap.ctu.edu.vn/so-lieu-thon/100-so-lieu-thong-ke-quy-32026.html>.

(2) Đoàn TNCS Hồ Chí Minh Trường Đại học Cần Thơ (2024), *Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Đoàn TNCS Hồ Chí Minh Trường Đại học Cần Thơ nhiệm kỳ 2022-2024 trình Đại hội đại biểu Đoàn TNCS Hồ Chí Minh Trường Đại học Cần Thơ, lần thứ XXI, nhiệm kỳ 2024-2027*, tr.3.

(3) Nguyễn Văn Quý (2021), *Một số vấn đề về tình hình tư tưởng, ý thức chính trị - xã hội của thanh niên hiện nay*, Tạp chí điện tử Dân vận, <http://danvan.vn/Home/Print/14913/Mot-so-van-de-ve-tinh-hinh-tu-tuong-y-thuc-chinh-tri-xa-hoi-cua-thanh-nien-hien-nay>.

(4) Trường Đại học Cần Thơ, *Kết quả điều tra xã hội học tháng 4/2025 - Đề tài: “Công tác giáo dục chính trị, tư tưởng của Đoàn TNCS Hồ Chí Minh Trường Đại học Cần Thơ nhằm chống âm mưu “diễn biến hòa bình” của các thế lực thù địch hiện nay”*.

(5) Đoàn TNCS Hồ Chí Minh, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc Đoàn TNCS Hồ Chí Minh lần thứ XII, nhiệm kỳ 2022-2027*, Nxb Thanh niên, H.2022, tr.110.

(6) Nguyễn Trọng Nghĩa, “*Nâng cao tính chiến đấu, tính thuyết phục, hiệu quả công tác tư tưởng của Đảng, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ cách mạng trong giai đoạn mới*”, Tạp chí Cộng sản số 995, H.2022, tr. 8.

(7) Lê Lâm, *Mạng xã hội Việt Nam đạt trăm triệu người dùng, Zalo chiếm gần 70%*, Báo điện tử Nhân dân, <https://nhandan.vn/mang-xa-hoi-viet-nam-dat-tram-trieu-nguoi-dung-zalo-kiem-gan-70-post847689.html>.

(8) Nguyễn Vũ Gia Nguyên, “*Tác động của nền tảng video ngắn đối với học tập và mối quan hệ tương tác xã hội của học sinh trung học phổ thông*”, Tạp chí Giáo dục số 24, H.2024, tr.13.